

**Київський національний університет
імені Тараса Шевченка**

**Рада молодих вчених Київського національного університету
імені Тараса Шевченка**

**Матеріали
X Всеукраїнської науково-практичної
конференції студентів, аспірантів
та молодих вчених**

**ОБ'ЄДНАНІ НАУКОЮ:
перспективи міждисциплінарних
досліджень**

Київ

2023

УДК: 001.2:001.83(477) (062)

ББК 72.4:20 (4Укр) я73

Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень. Київ, 2023. – 201 с.

Організаційний комітет: д. біол. н., професор Ганна ТОЛСТАНОВА; к. фіз.-мат. н. Олег НЕДИБАЛЮК; к. фіз.-мат. н. Роман ОСТАПЕНКО; аспірантка Юлія ПОРИЦЬКА; ад'юнкт Анастасія ПРИСТАШ; к. фіз.-мат. н., доцент Володимир ЗУБЧЕНКО; к. екон. н., доцент Олена МИХАЛЬСЬКА; к. геол. н. Вікторія ОСИПЕНКО; к. психол. н. Аліна ПРОСКУРНЯ; аспірантка Марія СЕВАСТЮК; аспірант Михайло ТАСЕНКО; к. т. н., доцент Андрій ФЕСЕНКО; аспірантка Аліна ХЕЛАШВІЛІ; к. фіз.-мат. н. Юлія ШЕВЧУК; аспірантка Тетяна САВОСЬКО.

X Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень» проходила 23–24 листопада 2023 року в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка з нагоди Всесвітнього дня науки задля миру та розвитку. У цьому збірнику праць опубліковані матеріали конференції в авторській редакції.

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2023

© Автори, 2023

Зміст

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНІ, ПРАВОВІ, ІНФОРМАЦІЙНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	9
АМЕРИКАНСЬКА ПОЛІТИКА “ТЕРЕВИХОВАННЯ” НІМЕЦЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ПРИКЛАДІ БАВАРІЇ В 1945-1949 РР. <i>БОЙКО М. М.</i>	10
ДОСЛІДЖЕННЯ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ <i>ВАХНЯК О. В.</i>	13
СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ГАРАНТІЯ ЗАКОННОСТІ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ <i>ВЄЛІКОВ С. Г.</i>	16
МІЖНАРОДНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА ВИКЛИКИ: РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОЇ СПІЛЬНОТИ АСЕАН ДО 2025 РОКУ <i>ДЕЙНЕКО Д. О.</i>	19
ДЕГРАДАЦІЯ ҐРУНТІВ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ ЗБІЛЬШЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР (ДО 2022 Р.) <i>ЗАЦЕПЛО В. Є.</i>	22
МІЖНАРОДНА КОМІСІЯ З ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ: ПЕРСПЕКТИВА ДЛЯ УКРАЇНИ <i>ІОРДЕК Г. О.</i>	25
MINISTRY OF DEFENCE EXPENDITURES ANALYSIS AND THEIR IMPACT ON ECONOMIC GROWTH IN UKRAINE <i>КОВАЛЬ О. А.</i>	29
АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНИХ, ПРАВОВИХ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ АСПЕКТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ <i>КРАВЧУК Д. В.</i>	32
ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ <i>КРУПКА Т. А.</i>	35
ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ В УКРАЇНІ <i>КШАНОВСЬКА О. О.</i>	37

THE ROLE OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN SUPPORTING THE ENVIRONMENTAL SAFETY OF SOCIETY <i>ЛЕВЧЕНКО І. В., КУШНІРЕНКО Є.</i>	40
КІБЕРБЕЗПЕКА ТА ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ <i>МАТВІЄНКО Л.Г.</i>	44
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ <i>МОСТОВ'ЯК М. І.</i>	46
ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ <i>ОСАДЧИЙ М.Л.</i>	49
ДОГОВІРНЕ РЕГУЛЮВАННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ТРУДОВОЇ АКТИВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ <i>ПЕТРУК К.В.</i>	52
РОЛЬ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ <i>ПРИСЯЖНЮК С. В.</i>	54
ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В РАМКАХ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>СКИДАН М. І., ЗАГУЛА Д.В.</i>	56
ТЕНДЕНЦІЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКСПОРТНОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ <i>СМОЛІЙ В. О.</i>	59
РОЗРОБКА МЕХАНІЗМУ ОЦІНКИ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ КОМУНІКАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІТ – СФЕРИ <i>СОЛОНЕНКО Ю. В. САВЧУК А.В.</i>	61
ВПЛИВ ДЕРЖАВНИХ ВИТРАТ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ <i>ТОЛМАЧОВА С. К.</i>	65
РОЛЬ РЕЛІГІЙНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ В СУСПІЛЬНИХ ПРОЦЕСАХ В УКРАЇНІ <i>ЮВСЕЧКО Я. В.</i>	67
ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ ПРИНЦИПІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА <i>ЯЦУБА В.В.</i>	70
AI TECHNOLOGY FOR ENERGY POLICY DECENTRALIZATION IN UKRAINE <i>PORIEVA VIRA</i>	72

КІБЕРБЕЗПЕКА ТА ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

Матвієнко Л.Г., Коноплич В.В.

Полтавський державний аграрний університет

lgdziuba@ukr.net

natalikonoplich01@gmail.com

Вступ. У сучасному світі, що піддався інтенсивній цифровій трансформації, питання кібербезпеки та інформаційної війни стали актуальними як ніколи раніше. Зростання залежності від цифрових технологій, Інтернету та глобальних мереж створило нові виклики та загрози для національної та глобальної безпеки [2]. Спроби кібератак, кібершпигунства, дезінформації та інших форм кіберзагроз стають щоденним явищем, вимагаючи від держав та організацій розвитку ефективних стратегій кіберзахисту та забезпечення інформаційної безпеки.

Матеріали і методи. Дослідження в сфері кібербезпеки та інформаційної війни включають в себе різноманітні підходи, інструменти та дані для аналізу цих складних та динамічних явищ. Нами здійснено огляд наукових публікацій, звітів організацій та аналітичних матеріалів з питань кібербезпеки та інформаційної війни.

Також були проведені експертні опитування зі спеціалістами у галузі кібербезпеки та інформаційної війни для отримання думок та перспективних відомостей. Використано статистичні дані про кібератаки, загрози кібербезпеці та інші показники, що підтверджують актуальність проблеми.

Результати. Сучасний кіберпростір став сценою для різноманітних загроз для національної безпеки країн. Розглянемо сучасні загрози для національної безпеки з боку кіберпростору.

1. *Кіберзагрози для державної безпеки.* Кібератаки можуть впливати на важливі інфраструктурні об'єкти, такі як енергетичні системи, транспортні мережі, комунікації та інші сфери, що важливі для функціонування держави. Це створює серйозні загрози для національної безпеки.

2. *Кібершпигунство та кібертероризм.* Країни та терористичні групи використовують кіберзасоби для отримання конфіденційної інформації, здійснення кібершпигунства та підготовки до атак. Це створює необхідність для держав розвивати заходи кіберзахисту та розробляти кіберстратегії.

3. *Інформаційна війна та дезінформація.* Велика кількість дезінформації та фейкових новин, які поширюються через Інтернет і соціальні мережі, може вплинути на громадську думку та внутрішню стабільність країн. Боротьба з дезінформацією стає важливим аспектом інформаційної війни.

4. *Захист критичних інфраструктур.* Збільшення залежності від цифрових систем ставить під загрозу критичну інфраструктуру. Забезпечення кіберзахисту для критичних об'єктів стає пріоритетом для багатьох країн.

5. *Міжнародне співробітництво.* Багато кіберзагроз не мають кордонів, тому міжнародне співробітництво є важливим аспектом кібербезпеки. Держави розвивають партнерства та міжнародні домовленості для обміну інформацією та спільних заходів у разі кібератак.

6. *Захист особистих даних.* Збільшення обсягів зберігання та обробки особистих даних ставить під загрозу приватність громадян. Захист особистих даних та впровадження регуляторних стандартів стають важливими завданнями.

7. *Захист від розробки і поширення шкідливих програм.* Розробники шкідливих програм постійно вдосконалюють свої методи та інструменти для вторгнень, викрадення даних та інших кіберзлочинів. Уникнення ризику розробки і поширення шкідливих програм та кіберзлочинів вимагає комплексного підходу, зокрема оновлення програмного забезпечення, антивірусне програмне забезпечення, фільтрація пошти і веб-фільтри, застосування кібергігієни тощо.

Технологічний розвиток, зокрема Інтернет технологій (IoT), штучний інтелект (AI) і квантові обчислення, також вносить свої виклики та можливості в галузі кібербезпеки. Розвиток цих нових технологій створює нові вектори атак та вимагає постійного оновлення заходів з кіберзахисту [1].

Висновок. Кібербезпека та інформаційна війна вже стали невід'ємною частиною сучасного світу. Наслідки кібератак можуть бути серйозними, і їх вплив може поширюватися на рівні держав, компаній, а також на особистому рівні. Тому розвиток стратегій та технологій кіберзахисту є надзвичайно важливим завданням для країн та організацій.

Література

1. Бурячок В. Л. Киричок Р. В, Складанний П. М. Основи інформаційної та кібернетичної безпеки. навчальний посібник. Київ. 2018. 320 с. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27370/> (дата звернення 26.10.2023)
2. Biliavska Yuliia, Shestak Yaroslav Cyber security and cyber hygiene: the new era of digital technologies. Commodities and markets/ 2022. №43. С. 47–59. [https://doi.org/10.31617/2.2022\(43\)0](https://doi.org/10.31617/2.2022(43)0) (дата звернення 23.10.2023)